

**SPATIFILLUM (SPATHIPHYLLUM WALLISII): UY SHAROITIDA
YETISHTIRISH TEXNOLOGIYASI.**

Mengatova Xurshida Toshmuhamatovna

TDMAU “Avtomatlashtirish va boshqarish” kafedrası o`qituvchisi:

xurshidamengatova@gmail.com , +99890 519 00 72

Umbarova Muxlisa Muxiddin qizi

TDMAU talabasi:

muxlisaumarova@gmail.com , +998 91 584 83 06

Kalit so`zi: spatifillum, botanika, tropic, Araceae oilasi, kompleks o`g`it, spath, tinchlik zambaklar, ...

Annotatsiya: Ushbu maqolada spatifillum gulining o`sinh joyi, xonakilashgan spatifillum gulining o`stirish texnologiyasi,

Ekologik foydasi va amaliy imkoniyatlari

Spathiphyllum — [Amerika](#) va Janubi-
Sharqiy [Osiyoning](#) tropik mintaqalarida
tarqalgan [Araceae](#) oilasiga mansub [bir urug` pallali gulli](#)
[o`simliklarning](#) taxminan 47 turi
hisoblanadi. Spathiphyllumning ma`lum turlari
odatda **spath** yoki **tinchlik zambaklar** deb ham
nomlanadi.

Tropik hududlardan kelib chiqqan spatifillum o`simligi nafaqat o`zining chiroyli ko`rinishi, balki havo sifatini yaxshilash xususiyati bilan ham mashhur. So`nggi yillarda ekologik toza yashash muhitiga ehtiyoj oshib borayotgani sababli, uy sharoitida parvarish qilinadigan foydali o`simliklarga bo`lgan qiziqish ortmoqda. Shu sababli spatifillumni ilmiy jihatdan o`rganish dolzarbdir. Ushbu maqolada spatifillumning biologiyasi, parvarish texnologiyasi, ekologik va amaliy jihatlari, kimyoviy tarkibi hamda biznes g`oyalari tahlil qilinadi.

1. Botanika tavsifi va tarqalishi *Spatifillum* – Araceae oilasiga mansub ko‘p yillik o‘simlik bo‘lib, tabiiy holatda asosan Janubiy va Markaziy Amerikaning tropik o‘rmonlarida uchraydi. U 30-120 sm gacha o‘sishi mumkin. Gullari oq rangli, barglar keng, uzunchoq va quyuk yashil rangda.

2. Parvarish texnologiyasi Yorug‘lik - Tarqoq yorug‘likni xush ko‘radi, bevosita quyosh nurlaridan saqlanish kerak. Harorat optimal harorat 18–25 °C da, Yuqori namlikni yaxshi ko‘radi, barglarini tez-tez purkash tavsiya etiladi. Gumusga boy, yaxshi drenajlangan tuproq mos keladi. Haftada 2-3 marta,

lekin ortiqcha suvdan saqlanish kerak. O‘shish davrida har 2 haftada bir marta kompleks o‘g‘it bilan oziqlantirish kerak.

3. Ko‘paytirish usullari *Spatifillum* odatda ildiz bo‘linmasi orqali ko‘paytiriladi. Bahor yoki erta yozda ona o‘simlik ildizidan ajratilgan kichik bo‘limlar alohida idishlarga ekiladi. Bu usul oddiy va tez natija beradi.

4. Kimyoviy tarkibi va dorivor xususiyatlari: Hozircha ilmiy adabiyotlarda *spatifillum*ning dorivor tarkibi to‘liq o‘rganilmagan, ammo ayrim xalq tabobatida u yengil tinchlantiruvchi, havoni tozalovchi vosita sifatida qo‘llaniladi. Tarkibida flavonoidlar, efir moylari mavjud bo‘lishi mumkinligi taxmin qilinadi. Ularning havodagi toksik gazlarni yutishdagi roli ilmiy tadqiqotlarda ko‘rsatib o‘tilgan.

5. Ekologik foydasi

NASA tomonidan o‘tkazilgan “Clean Air Study” (1989) tadqiqotlariga ko‘ra, *spatifillum* havodagi formaldegid, benzol, trixloretilen, ksilen va ammoniy gazlarini yutish qobiliyatiga ega. Shuningdek, kislorod ishlab chiqarish faoliyati ham yuqori. Bu xususiyatlar uy va ofis sharoitida uning foydasini oshiradi.

Spatifillum – nafaqat go‘zallik, balki salomatlik manbai hamdir. Uning havo tozalovchi xususiyatlari, parvarishdagi soddaligi, ekologik foydasi va iqtisodiy jihatdan samarali qo‘llanilishi uni tadqiq qilish va amalda keng joriy etishni taqozo qiladi. Ushbu maqola orqali *spatifillum*ning imkoniyatlarini chuqurroq anglash va undan ilmiy hamda amaliy maqsadlarda foydalanish yo‘llari tahlil qilindi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Wolverton, B.C. (1989). Interior Landscape Plants for Indoor Air Pollution Abatement. NASA.
2. Qosimov B. – O‘simlikshunoslik asoslari, Toshkent, 2020.
3. Золотницкий Н.Ф. – Мир комнатных растений.
4. „[Is a peace lily an indoor or outdoor plant? - Gardening Host](#)“ (en-US) (2022-yil 23-dekabr). 2022-yil 23-dekabrda asl nusxadan [arxivlangan](#). Qaraldi: 2022-yil 23-dekabr.
5. Heinrich Wilhelm Schott and Stephan Endlicher. [Meletemata botanica](#). C. Gerold, made available online by The Biodiversity Heritage Library, 1832.
6. Stearn, W. T.. *Botanical Latin: History, grammar, syntax, terminology and vocabulary, Fourth edition*. David and Charles, 1992.
7. „[Search results — The Plant List](#)“. www.theplantlist.org.
8. Edward F. Gilman. „[Spathiphyllum x 'Clevelandii', Fact Sheet FPS-555](#)“. University of Florida Cooperative Extension Service (1999).

Internet saytlar.

1. <https://uz.wikipedia.org/wiki/Spathiphyllum>
2. <https://plants.ces.ncsu.edu/plants/spathiphyllum/>.
3. <https://nasa.gov/clean-air-study>.